

Розрахункові завдання з міжнародної економіки

Розрахункове завдання 1 (Теми 1 та 2)

Гіпотетична економіка характеризується такими параметрами:
внутрішнє споживання - 800 од.,
внутрішні інвестиції - 100 од.,
урядові видатки - 50 од.,
чистий експорт - 30 од.,
зовнішньоторговельний обіг країни - 255 од.
Чи є економіка країна відкритою?
Чи є вона залежною від зовнішньої торгівлі?

Розв'язок

$Y_a = C + I + G$ (вироблений у закритій економіці національний продукт)

$Y_o = C + I + G + NX$ (вироблений у відкритій економіці національний продукт)

ВВП: $Y = 800 + 100 + 50 + 30 = 980$ од.

Чистий експорт: $NX = \text{Exp} - \text{Imp}$

Зовнішньоторговельний обіг: $ЗТО = \text{Exp} + \text{Imp}$

Знаходимо імпорт або експорт країни:

1) $NX - ЗТО = (\text{Exp} - \text{Imp}) - (\text{Exp} + \text{Imp})$, $NX - ЗТО = -2\text{Imp}$

$2\text{Imp} = ЗТО - NX$, $\text{Imp} = (ЗТО - NX) / 2 = (255 - 30) / 2 = 225 / 2 = 112,5$

2) Звідси експорт: $\text{Exp} = ЗТО - \text{Imp} = 255 - 112,5 = 142,5$

3) $Q_{\text{Exp}} = (\text{Exp} / Y) / 100\% = (142,5 / 980) / 100\% = 14,5\%$

(експортна квота вимірює ступінь відкритості товарного ринку та ринку послуг)

Якщо $Q_{\text{Exp}} > 10$, то економіка країни є відкритою.

В даному випадку - відкрита

4) Залежність від торгівлі вимірюється так:

$\frac{1}{2}(\text{Exp} + \text{Imp}) / \text{ВВП} = 13\%$ незалежна

Розрахункове завдання 2. Експортна та імпортна квоти

В таблиці подано дані щодо ВВП, експорту та імпорту країн світу. Розрахувати їх ЗТО, експортну, імпорتنу та зовнішньоторгівельну квоти, зробити висновки щодо відкритості національних економік

	ВВП, млрд.дол.США	Експорт, млрд.дол.США	Імпорт, млрд.дол.США
Світ	57 800	16 340	16 210
США	14 330	1 377	2 190
Канада	1 564	461,8	436,7
Велика Британія	2 787	468,7	645,7
Німеччина	3 818	1 530	1 202

Розв'язок:

Квота Експ. США = $1377/14330*100\% = 9,6\%$

Квота Експ. Канада =

Квота Експ. ВБ =

Квота Експ. Німеччина =

Квота Імп. США = $2190/14330*100\% = 15,28\%$

Квота Імп. Канада =

Квота Імп. ВБ =

Квота Імп. Німеччина =

залежності від міжнародної торгівлі = (критерій – 25%)

США = 12,44%, Канада = ? ВБ = ? Німеччина = ?

ТЕМА 3. Міжнародна торгівля

Розрахункове завдання 3. Абсолютні та порівняльні переваги

В таблиці представлено дані, які характеризують виробництво двох товарів – автомобілів і медичного обладнання – в двох країнах – США і Японії за показниками обсягу виробленої продукції та кількістю робочих днів, витрачених для виробництва даного обсягу продукції.

Визначте порівняльні переваги США і Японії у виробництві автомобілів і медичного обладнання.

Показники	США		Японія	
	види виробленої продукції		види виробленої продукції	
	автомобілі	медичне обладнання	автомобілі	медичне обладнання
Обсяг виробленої продукції, тис. шт.	200	100	200	100
Кількість робочих днів, витрачених для виробництва даного обсягу продукції	480	400	320	360

Розв'язок завдання

Визначимо відносні витрати праці на виробництво 2-х товарів та порівняльні переваги країн

Як бачимо, Японія буде спеціалізуватися на автомобілях, факторний вигравш США $0,6 - 0,44 = 0,16$; США – на МО, факторний вигравш Японії $2,25 - 1,67 = 0,58$

Показники	США		Японія	
	види виробленої продукції		види виробленої продукції	
	автомобілі	медичне обладнання	автомобілі	медичне обладнання
Відносні витрати праці, днів на тис.один.прод.	$480/200=2,4$	$400/100=4$	$320/200=1,6$	$360/100=3,6$
Відносні ціни на виробництво товарів всередині країни	$2,4/4=0,6$ (авто у МО)	$4/2,4=1,67$ (МО у авто)	$1,6/3,6=0,44$ (авто у МО)	$3,6/1,6=2,25$ (МО у авто)

Розрахункове завдання 4

Німеччина і Корея виробляють два товари - комп'ютери і ноутбуки. Витрати праці на виробництво цих товарів в Німеччині складає 10 і 8 годин; в Кореї – 5 і 6 годин відповідно. Обидві країни мають ресурси часу в 300 тис. год.

Завдання:

- 1) Які переваги мають країни у виробництві цих двох товарів?*
- 2) Побудуйте криві виробничих можливостей для двох країн за умови постійних витрат заміщення. Визначте межі встановлення цін світового ринку на обидва товари.*
- 3) Якщо до спеціалізації Німеччина виробляла для власних потреб 20 тис. комп'ютерів, а Корея – 36 тис. комп'ютерів, відправляючи решту ресурсів на виробництво ноутбуків, то які можливі обсяги приросту світового виробництва комп'ютерів і ноутбуків в умовах повної спеціалізації?*
- 4) Побудуйте лінії торговельних можливостей країн, якщо на світових ринках склалася наступна ціна товару 1 комп'ютер = 1 ноутбук.*

Розв'язок завдання

1) самостійно

2) Німеччина може виробляти комп'ютерів $300\ 000/10 = 30\ 000$ од., ноутбуків $300\ 000/8 = 37\ 500$ од. Корея відповідно комп'ютерів $300\ 000/5 = 60\ 000$ од., ноутбуків $300\ 000/6 = 50\ 000$ од. Межі цін на ці товари до спеціалізації:

$$\frac{5}{6} = 0,83 C_n < C_k < 1,25 C_n = \frac{10}{8} \quad \frac{8}{10} = 0,8 C_k < C_n < 1,2 C_k = \frac{6}{5}$$

3) Споживання до спеціалізації:

Німеччина – 20 000 од комп., ноутбуків од $(300\ 000 - 20\ 000 \times 10)/8 = 12\ 500$

Корея – 36 000 од комп., ноутбуків од $(300\ 000 - 36\ 000 \times 5)/6 = 20\ 000$

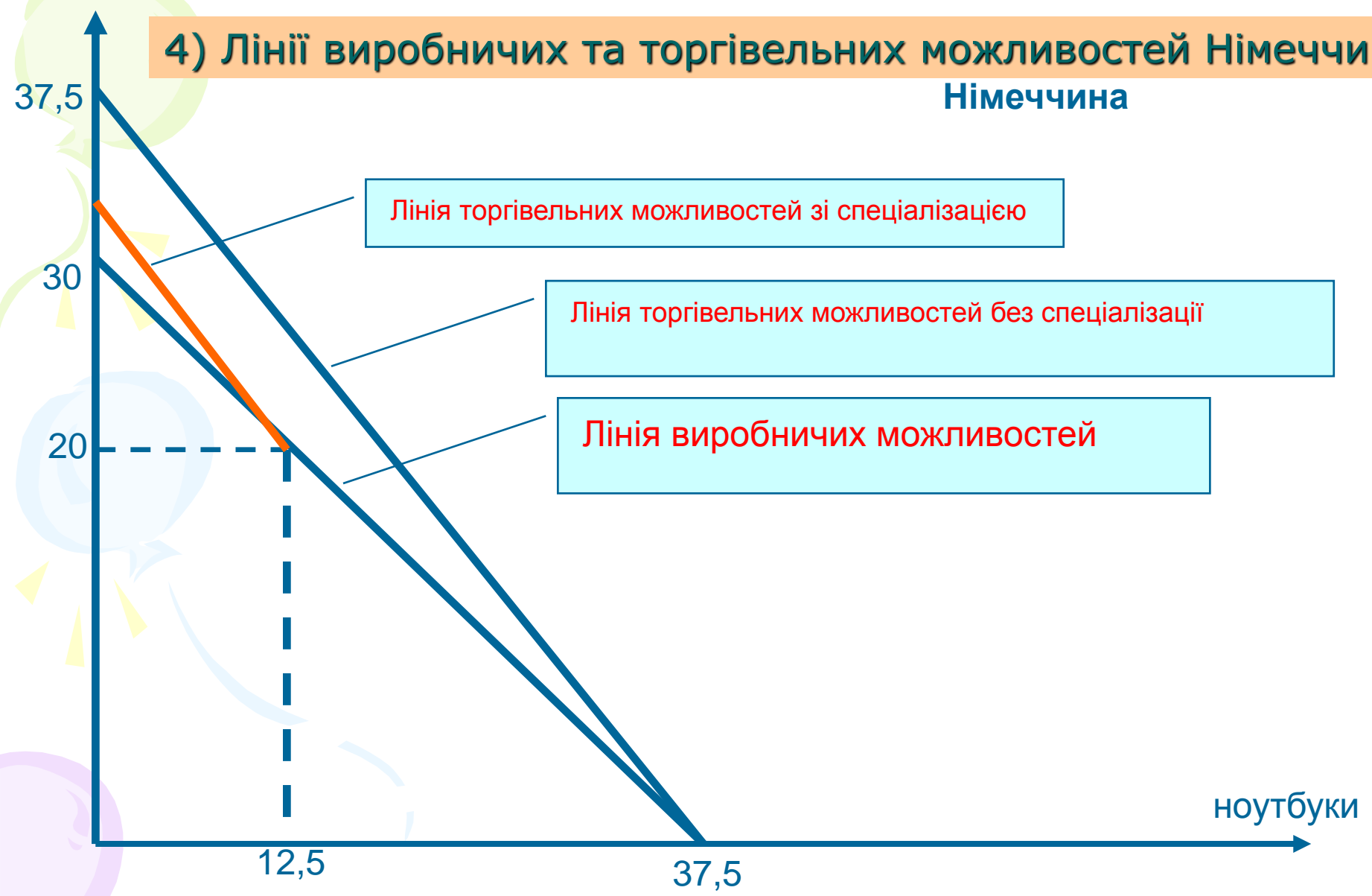
Спеціалізація – НІМЕЧЧИНА – ноутбуки (37 500 од), КОРЕЯ – комп'ютери (60 000)

Приріст світового споживання комп.: $60\ 000 - (20\ 000 + 36\ 000) = 4\ 000$ од.

Приріст світового споживання ноут.: $37\ 500 - (12\ 500 + 20\ 000) = 5\ 000$ од.

4) Лінії виробничих та торгівельних можливостей Німеччини

Німеччина

Лінія торгівельних можливостей зі спеціалізацією

Лінія торгівельних можливостей без спеціалізації

Лінія виробничих можливостей

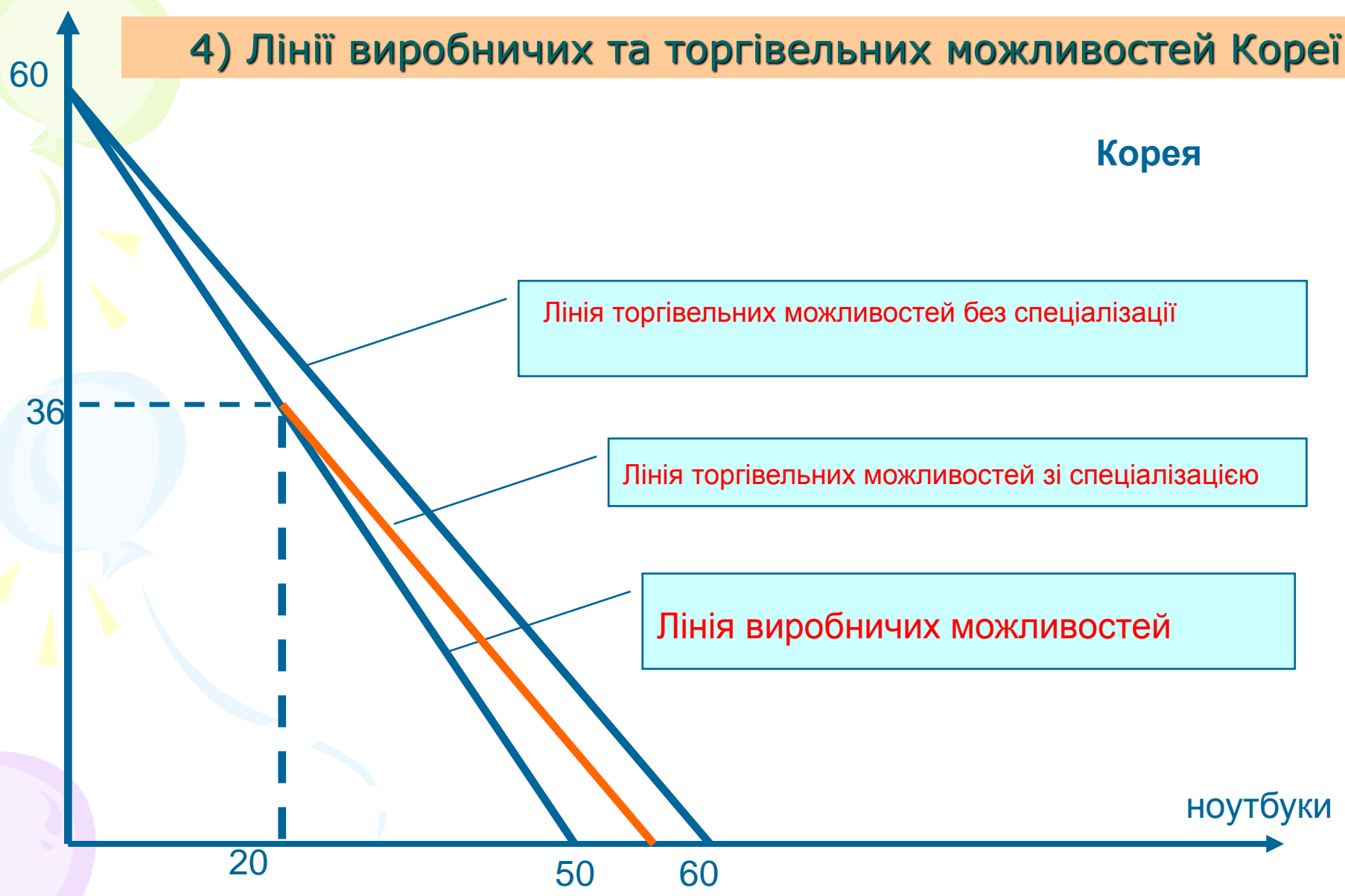
12,5

37,5

ноутбуки

4) Лінії виробничих та торгівельних можливостей Кореї

Корея

Лінія торгівельних можливостей без спеціалізації

Лінія торгівельних можливостей зі спеціалізацією

Лінія виробничих можливостей

ноутбуки

Розрахункове завдання 5 (виробничі можливості)

Нижче представлено таблицю, яка характеризує виробничі можливості Німеччини і Франції щодо продукування автомобілів і мотоциклів. Припустимо, що структура попиту така, що за відсутності зовнішньої торгівлі в Німеччині виробляється і споживається 8 тис. автомобілів і 3 тис. мотоциклів, а у Франції – 8 тис. автомобілів і 9 тис. мотоциклів.

- 1) На виробництві яких товарів вигідно спеціалізуватися Німеччині і Франції?
- 2) Який буде приріст загального виробництва автомобілів і мотоциклів, отриманий в результаті подібної спеціалізації?
- 3) В яких межах може встановитися світова ціна одного автомобіля?

Продукт	Виробничі можливості Німеччини					
	10	8	6	4	2	0
Автомобілі (тис. шт.)	10	8	6	4	2	0
Мотоцикли (тис. шт.)	0	3	6	9	12	15
Виробничі можливості Франції						
Автомобілі (тис. шт.)	20	16	12	8	4	0
Мотоцикли (тис. шт.)	0	3	6	9	12	15

4) Припустимо, що світова ціна встановилася на рівні 1 автомобіль = 1 мотоцикл, а обсяги зовнішньої торгівлі складають 10 тис. автомобілів і 10 тис. мотоциклів. Яким буде вигравш від спеціалізації і торгівлі для кожної країни?

Розв'язок

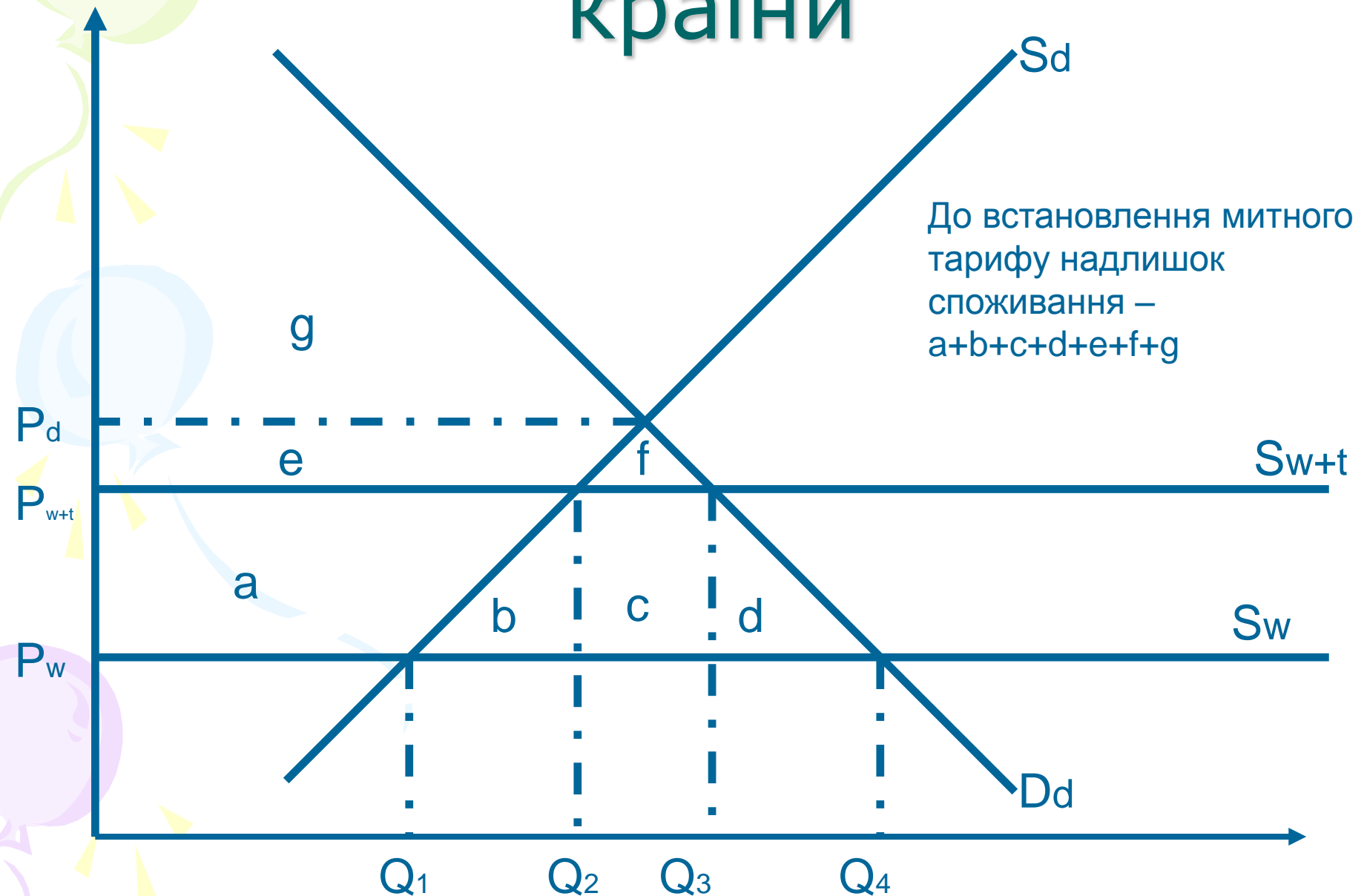
- 1) Німеччина спеціалізується та мотоциклах ($15/10$ проти $15/20$ у Франції), Франція – на автомобілях ($20/15$ проти $10/15$ у Німеччини);
- 2) Приріст світовий: автомобілі ($20 - 8 \text{ Нім.} - 8 \text{ Фр.}$) = 4 тис.; мотоцикли ($15 - 9 \text{ Фр.} - 3 \text{ Нім.}$) = 3 тис.;
- 3) $15/20 (0,75)_{\text{мото}} < \text{Ціна}_{\text{авто}} < 15/10 (1,5)_{\text{мото}}$;
- 4) Приріст споживання авто у Німеччині: $10 \text{ св.} - 8 \text{ Нім.} = 2 \text{ тис.}$, приріст споживання мото у Німеччині: $15 \text{ сп.} - 10 \text{ св.} - 3 \text{ Нім.} = 2 \text{ тис.}$
Приріст споживання авто у Франції: $20 \text{ сп.} - 10 \text{ св.} - 8 \text{ Фр.} = 2 \text{ тис.}$, приріст споживання мото у Франції: $10 \text{ св.} - 9 \text{ Фр.} = 1 \text{ тис.}$

Засоби торгівельної політики (моделі)

- Імпортний тариф для великої та малої країни
- Ефективний та оптимальний митний тариф
- Експортний тариф
- Імпортна квота

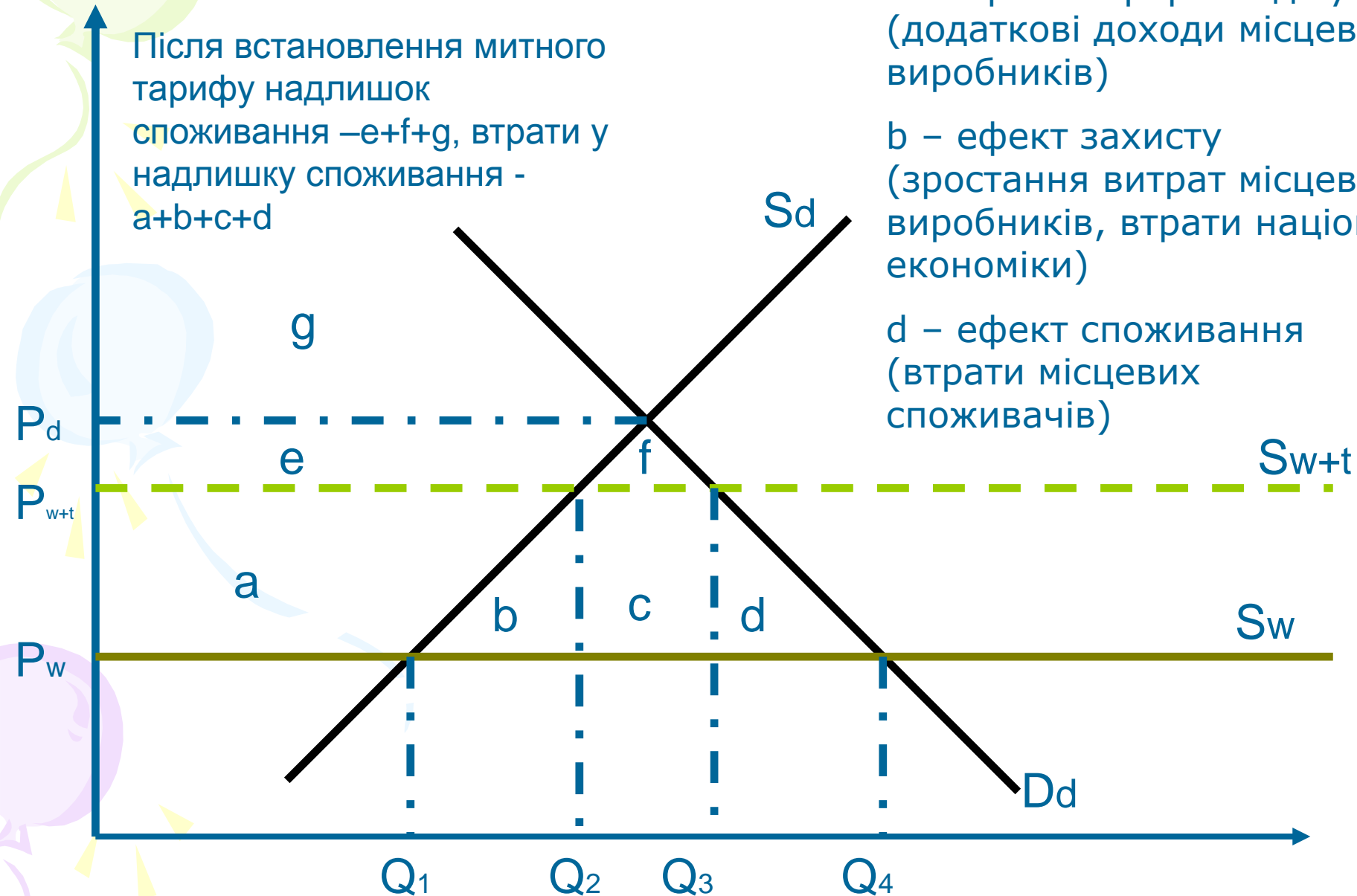
Імпортний тариф для малої країни

Імпортний тариф для малої країни

Після встановлення митного тарифу надлишок споживання $-e+f+g$, втрати у надлишку споживання $-a+b+c+d$

- c – ефект доходу (бюджет)
- a – ефект перерозподілу (додаткові доходи місцевих виробників)
- b – ефект захисту (зростання витрат місцевих виробників, втрати націон. економіки)
- d – ефект споживання (втрати місцевих споживачів)

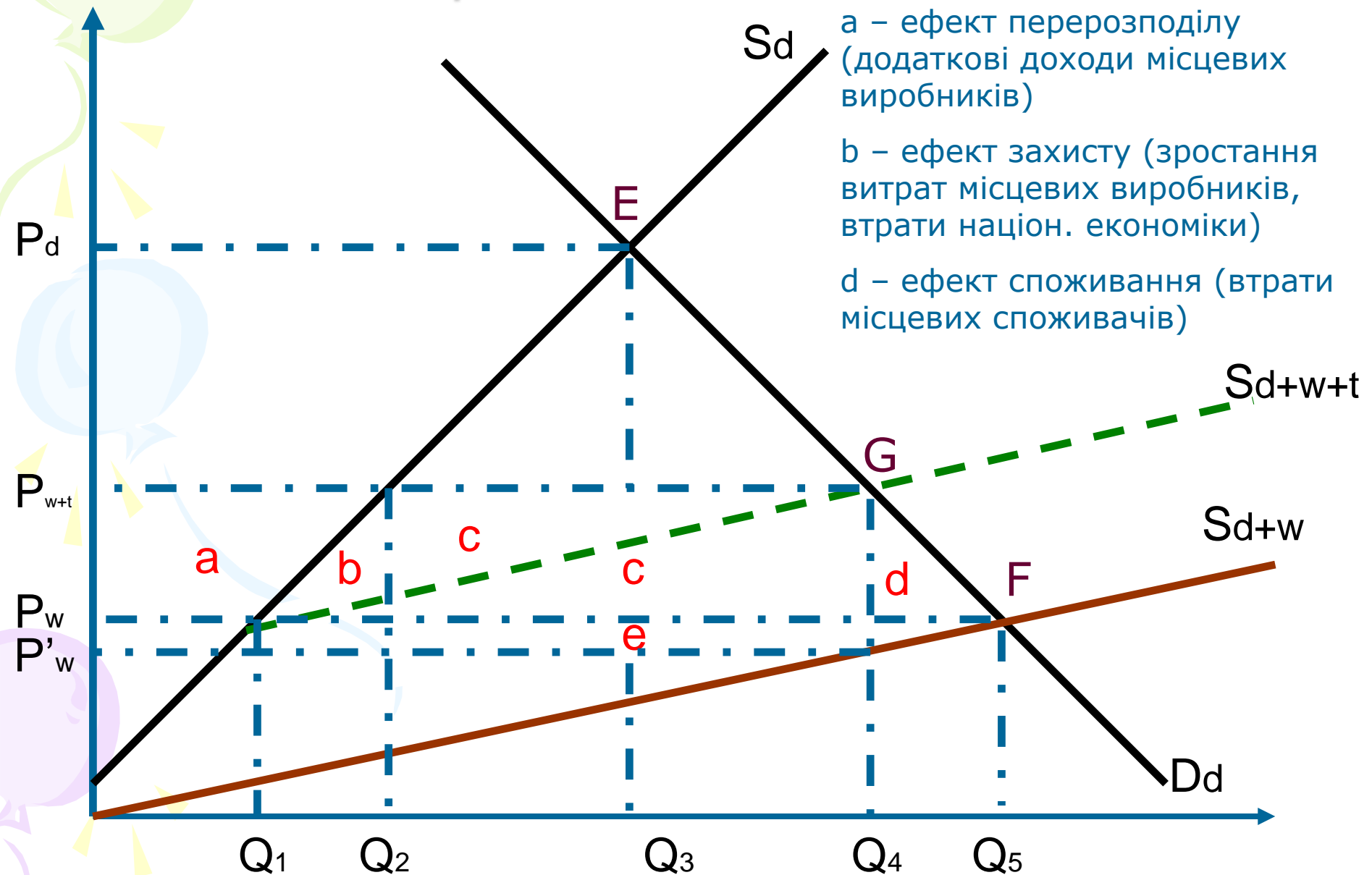
Розрахункове завдання 6

Світова ціна на цукор складає 250 дол. США за тону. Узбекистан вводить мито на імпорту цукру на рівні 20% митної вартості товару. За відсутності митного оподаткування імпорту цукру його щорічне виробництво в Узбекистані складало б 2 млн. т, а споживання – 3 млн. т. Після введення митного оподаткування імпорту внутрішнє виробництво цукру в цій країні збільшилося до 2,4 млн. т, натомість імпорту скоротився до 0,4 млн. т.

Побудуйте графік ринку цукру в Узбекистані і з його допомогою розрахуйте:

- *1) Чистий вигаш узбецьких споживачів у випадку усунення імпортного тарифу;*
- *2) Чисті втрати узбецьких виробників цукру у випадку усунення імпортного тарифу;*
- *3) Втрати доходної частини державного бюджету Узбекистану від усунення імпортного тарифу;*
- *4) Приріст споживання цукру в Узбекистані в результаті усунення імпортного тарифу.*

Імпортний тариф для великої країни

Розрахункове завдання 7

Російська Федерація імпортує французьку парфумерію за ціною 8 дол. за одиницю. При цьому обсяг її внутрішнього споживання складає 110 млн. одиниць щороку, а вітчизняне виробництво – 30 млн. одиниць. Після введення Росією імпортного мита на французьку парфумерну продукцію внутрішня ціна товару зросла до 8,8 дол. за одиницю, а ціна його поставок з-за кордону знизилася на 0,2 дол. за одиницю. При цьому щорічний імпорт продукції скоротився до 40 млн. одиниць, а внутрішнє виробництво зросло до 50 млн. одиниць.

- *Проілюструйте на графіку наслідки введення імпортного тарифу для внутрішнього ринку Росії і за допомогою цього графіка розрахуйте величину виграшу (втрат) російських споживачів і виробників парфумерної продукції.*
- *Як введення імпортного тарифу на французьку парфумерну продукцію вплинуло на добробут Росії?*

Оптимальний та ефективний тариф

$$T_{opt} = \frac{1}{E^P_{imp}}$$

Оптимальний тариф – еластичність імпорту за ціною

$$T_{eff} = \frac{T_n - A \times T_{im}}{1 - A}$$

Ефективний тариф, де

T_n – номінальна ставка тарифу на готові вироби;

A – частка комплектуючих у готовому виробі;

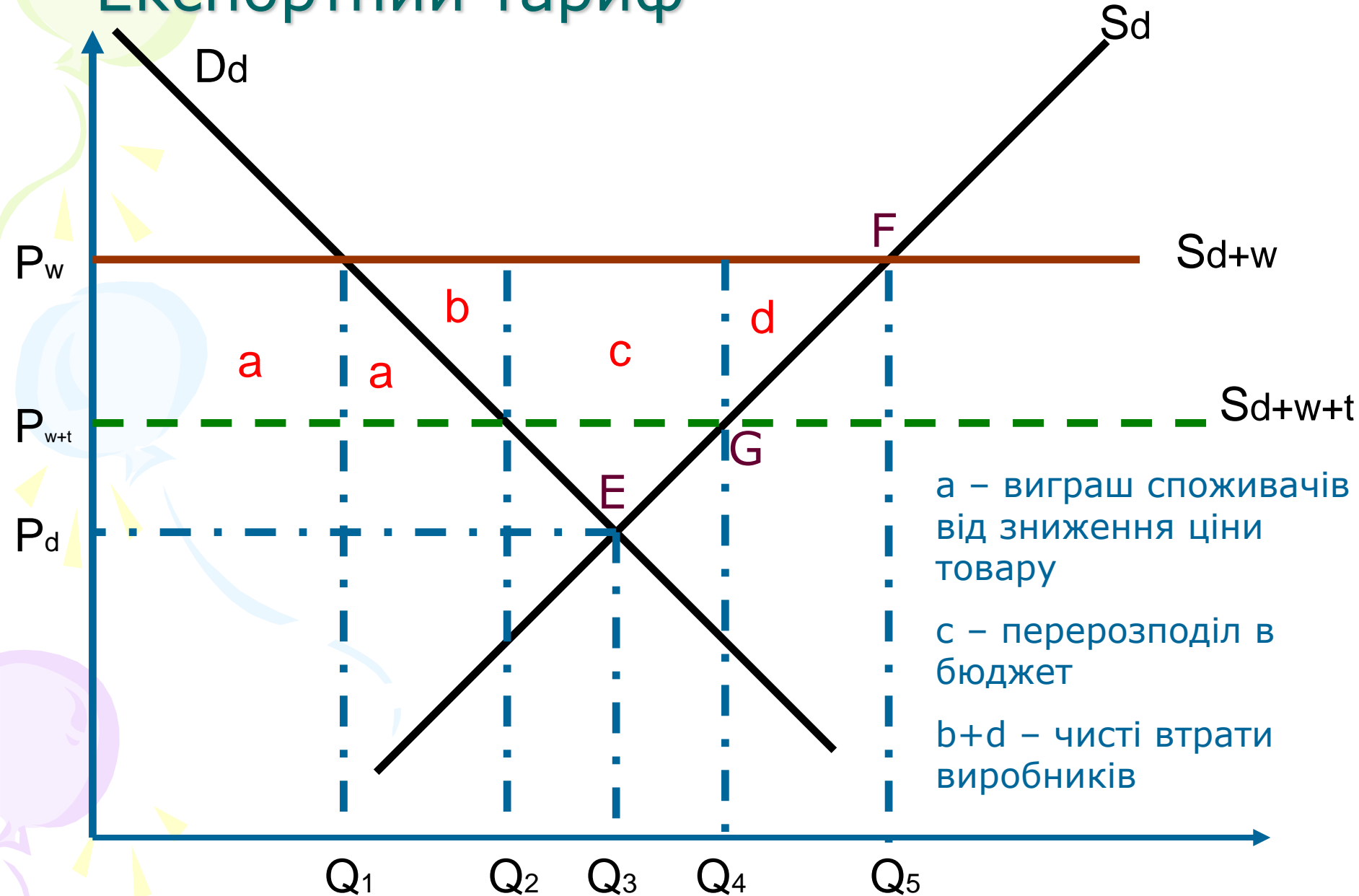
T_{im} – номінальний тариф на комплектуючі та компоненти.

Розрахункове завдання 8

Нехай в країну здійснюються поставки копіювальних апаратів за світовою ціною 200 дол. за одиницю. Уряд країни вводить на цю продукцію 15%-не імпортне мито, а також 10%-не мито на імпорт комплектуючих для національного виробництва (викруткового типу) подібних товарів. Припустимо, що матеріальні витрати на виробництво „вітчизняного аналога” з вищеназваних імпортних компонентів складають 120 дол.

- 1. Розрахуйте ефективний рівень захисту кінцевої продукції вітчизняної взуттєвої промисловості.*
- 2. За яких умов ефективна ставка імпортного тарифу буде вищою рівня номінальної?*

Експортний тариф

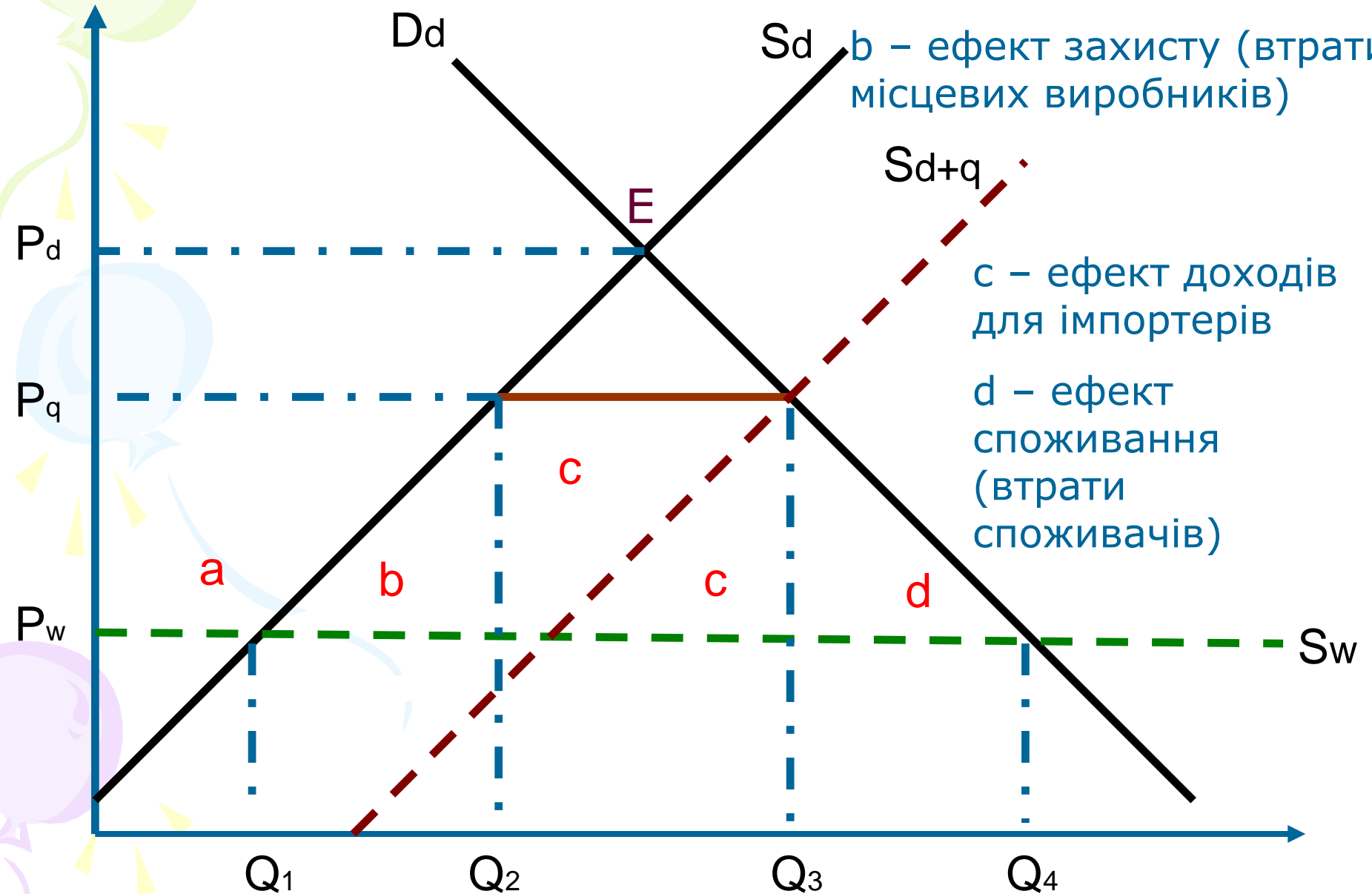
Імпортна квота

а – ефект перерозподілу від споживачів до виробників

б – ефект захисту (втрати місцевих виробників)

с – ефект доходів для імпортерів

д – ефект споживання (втрати споживачів)

Розрахункове завдання 9

Нехай Україна імпортує деякий продукт за ціною 8 у.о.
Крива внутрішнього попиту на цей продукт описується функцією $D = 300 - 15P$, а внутрішньої пропозиції $S = 50 + 5P$. Міністерство економіки України вирішує застосувати до імпорту даного товару режим квотування на рівні 60 одиниць в рік.

1) *Визначте:*

- - Яку кількість продукту і за якою ціною Україна спроможна виготовити за умов відсутності його імпортних поставок?
- - Внутрішню ціну на продукт після введення імпортної квоти;
- - Величину доходу, вилученого у споживачів і перерозподіленого державою на користь фірм-імпортерів.

2) Побудуйте графік наслідків квотування імпорту і розрахуйте з його допомогою споживчий і виробничий ефекти квоти.

Розрахункове завдання 10 (вплив торгівлі на доходи країн)

Визначте виграш для Вітчизни та Зарубіжжя від міжнародної торгівлі, якщо ринки даних країн описуються такими параметрами:

у Вітчизні функція попиту $D_h = 100 - 20P$, а функція пропозиції $S_h = 20 + 20P$,

у Зарубіжжі функція попиту $D_f = 80 - 20P$, а функція пропозиції $S_f = 40 + 20P$.

Ціна та кількість у Вітчизні:

$$100 - 20P = 20 + 20P$$

$$100 - 20 = 20P + 20P, 40P = 80, P = 2,$$

$$Q(D_h) = 100 - 20 \cdot 2 = 60$$

$$Q(S_h) = 20 + 20 \cdot 2 = 60$$

Ціна та кількість у Зарубіжжі:

$$80 - 20P = 40 + 20P$$

$$80 - 40 = 20P + 20P, 40P = 40, P = 1,$$

$$Q(D_f) = 80 - 20 \cdot 1 = 60$$

$$Q(S_f) = 40 + 20 \cdot 1 = 60$$

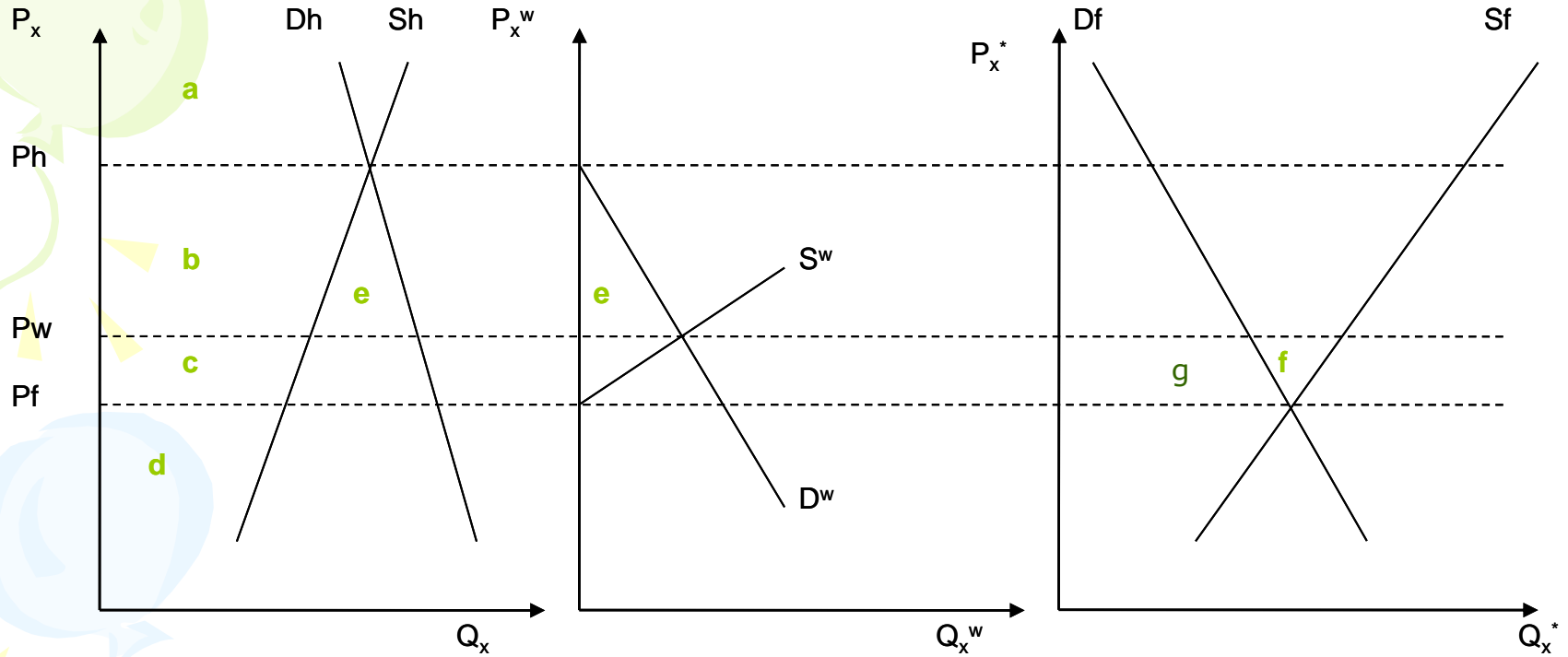
Світ: напрям руху товару із Зарубіжжя до Вітчизни,

Світовий попит створює Вітчизна $D_w = D_h - S_h = 100 - 20P - (20 - 20P) = 80 - 40P$

Пропозицію – Зарубіжжя: $S_w = S_f - D_f = 40 + 20P - (80 - 20P) = 40P - 40$

Світова ціна: $D_w = S_w; 80 - 40P = 40P - 40; 80P = 120; P_w = 1,5; Q = 20$

Ефекти для країн (продовження)

Вітчизна за ціною світового ринку:

$$D_h = 100 - 20P_w = 100 - 20 \cdot 1,5 = 70$$

$$S_h = 20 + 20P_w = 20 + 20 \cdot 1,5 = 50$$

сегменти $(b+e) = ((60+70)/2) \cdot 0,5 = 32,5$ – виграш споживачів

сегмент $(b) = ((50+60)/2) \cdot 0,5 = 27,5$ – програш виробників

сегмент $(e) = 32,5 - 27,5 = 5$ – економіка в цілому виграє від міжнародної торгівлі
 або сегмент $(e) = 1/2 \cdot (2 - 1,5) \cdot 20 = 5$

Зарубіжжя за ціною світового ринку:

$$D_f = 80 - 20P_w = 80 - 20 \cdot 1,5 = 50$$

$$S_f = 40 + 20P_w = 40 + 20 \cdot 1,5 = 70$$

сегмент $(g) = ((50+60)/2) \cdot 0,5 = 27,5$ – програш споживачів

сегменти $(g+f) = ((60+70)/2) \cdot 0,5 = 32,5$ – виграш виробників

сегмент $(f) = 32,5 - 27,5 = 5$ – економіка в цілому виграє від міжнародної торгівлі
 або

$$\text{сегмент } (f) = 1/2 \cdot 0,5 \cdot 20 = 5$$

Завдання 11. Умови INCOTERMS-2010

Як працівник відділу маркетингу зовнішньоторговельної фірми, проаналізуйте наведену інформацію і визначте найбільш рентабельний варіант реалізації продукції – на внутрішньому чи зовнішньому ринку:

Показники	Варіанти експорту		
	FOB	CIF	DDP
Ціна на зовнішньому ринку, дол.	600	700	1150
Витрати фірми при експорті, грн.			
А) на транспортування, фрахт	50	130	500
Б) сплата мита, митних зборів, страхування	10	30	100

Відпускна ціна продукції фірми – 3600 грн. (з 10% рентабельністю).

Ціни на аналогічну продукцію на внутрішньому ринку – 4100 грн., курс валюти: 1 дол.=5,5 грн.

Розв'язання завдання 9

1) Визначаємо рентабельність продажу товару на внутрішньому ринку:

1.1. Визначаємо витрати фірми, відкидаючи рентабельність

3600-110%

$X-100\%$, $X = 3272,7$ грн.

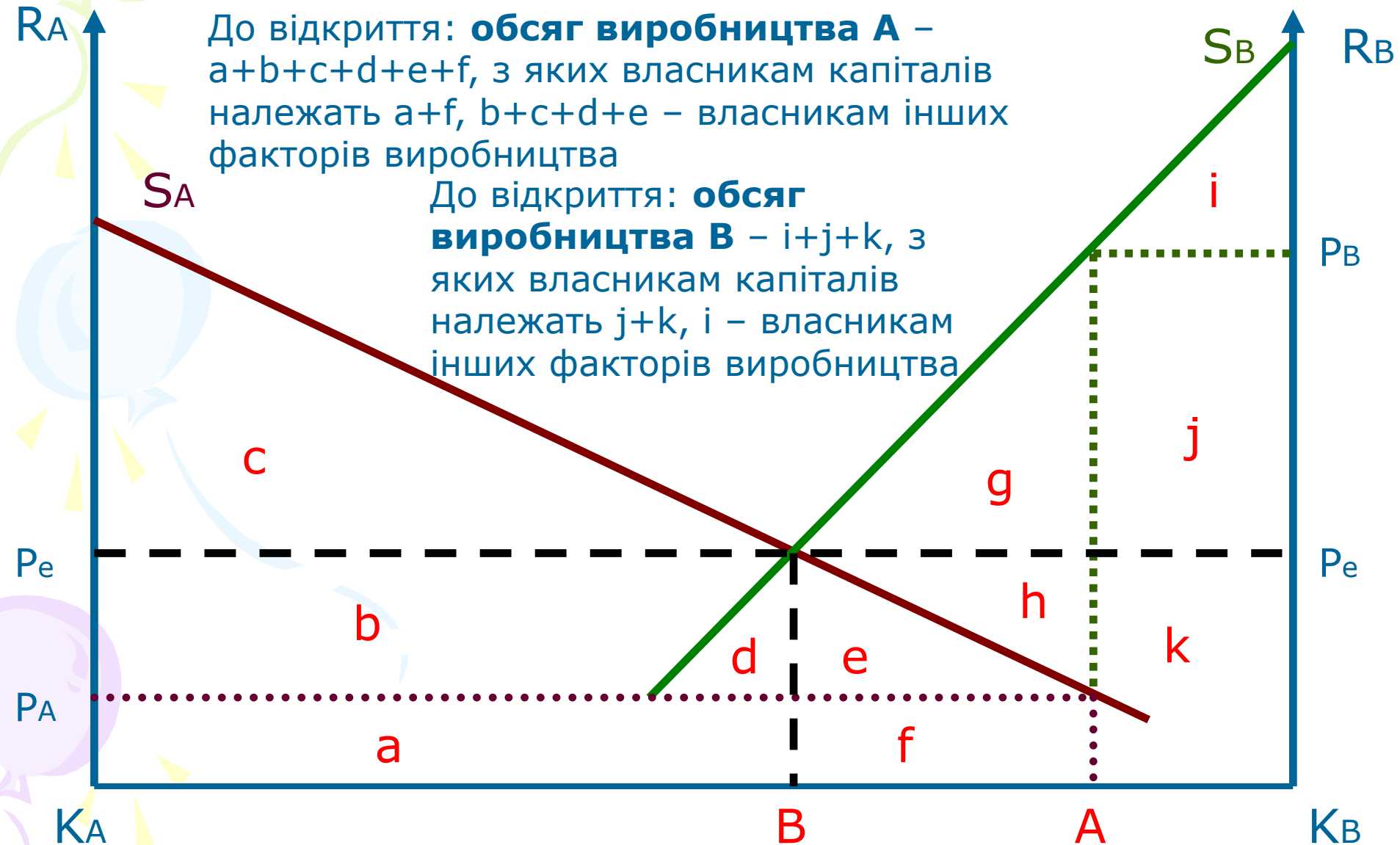
1.2. Визначаємо рентабельність реалізації продукції на внутрішньому ринку:

$(4100-3272,7) / 3272,7 * 100\% = 25\%$

FOB	CIF	DDP
Визначаємо рентабельність експорту		
$600 - \frac{3272,7 + 50 + 10}{5,5} * =$ $= \frac{600 - 605,9}{605,9} * 100$ <p>Збитки - 5,9 дол.</p>	$700 - \frac{3272,7 + 130 + 30}{5,5} =$ $= \frac{700 - 624,13}{624,13} * 100\% = 12,16\%$	$1150 - \frac{3272,7 + 500 + 100}{5,5} =$ $= \frac{1150 - 704,13}{704,13} * 100 = 63,3\%$

Найбільш рентабельний варіант - DDP

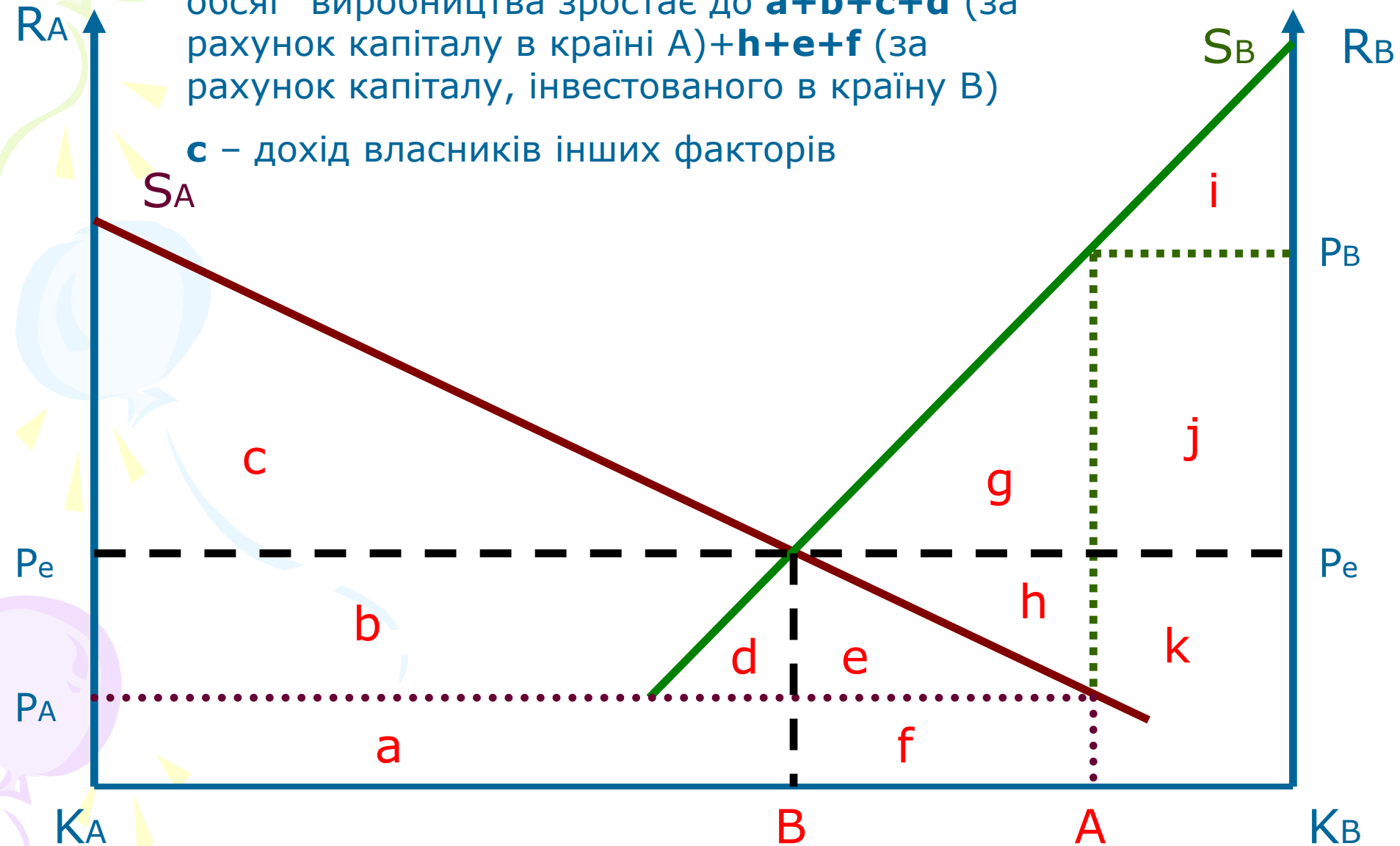
Економічні ефекти прямих іноземних інвестицій (теми 4-5)

Після відкриття для **A**:

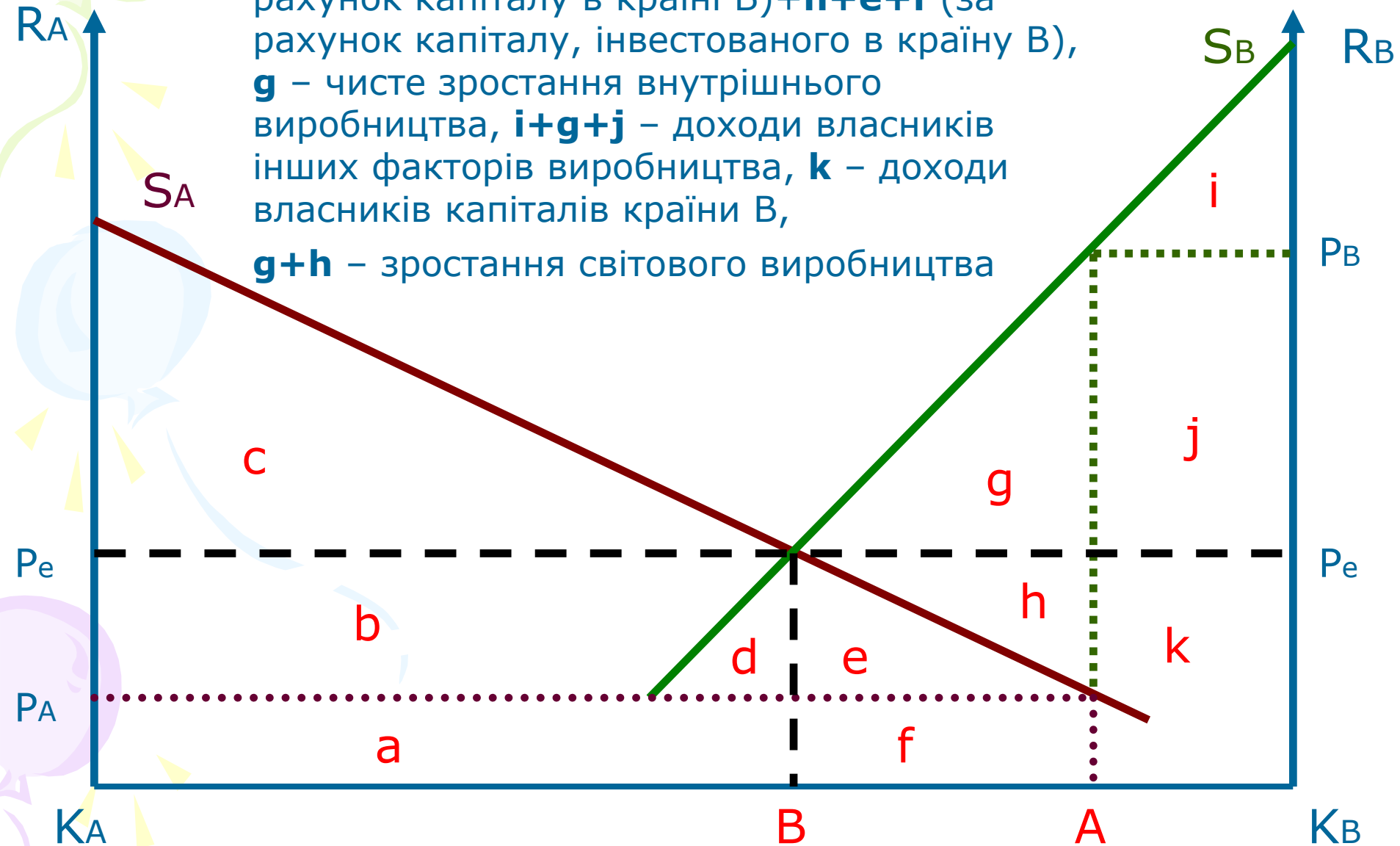
обсяг виробництва зростає до $a+b+c+d$ (за рахунок капіталу в країні A) + $h+e+f$ (за рахунок капіталу, інвестованого в країну B)

c – дохід власників інших факторів

Після відкриття у В:

обсяг виробництва зростає до $i+g+j+k$ (за рахунок капіталу в країні В) + $h+e+f$ (за рахунок капіталу, інвестованого в країну В),
 g – чисте зростання внутрішнього виробництва, $i+g+j$ – доходи власників інших факторів виробництва, k – доходи власників капіталів країни В,
 $g+h$ – зростання світового виробництва

Розрахункове завдання 12

Нехай за умов закритої економіки пропозиція капіталу в країні А описується рівнянням: $R = 8 - 0,5 K$ за ринкової річної ставки позикового проценту – 2% (де R – ставка позикового процента, K – обсяги інвестицій в млн. грошових одиниць). Пропозиція капіталу в країні Б описується рівнянням: $R = 12 - K$ за ринкової ставки позикового проценту – 6%.

- 1. Побудуйте графічну модель формування світового ринку позикового капіталу двох країн.*
- 2. Визначте величину світової ставки процента та обсяги експорту капіталу.*
- 3. Оцініть наслідки міжнародної міграції капіталу для кредиторів і позичальників в країні-донорі та країні-реципієнті капіталів, а також для країн та світового господарства в цілому.*

Тема 6. Розрахункове завдання 13 (факторинг та форфейтинг)

Сума факторингової операції складає 400 тис. дол. США, авансовий платіж – 80%, комісія фактора – 3%. Оплата за оформлення документів склала 315 дол. США, відсотки на залишок нараховувалися з розрахунку процентної річної ставки у 15% річних. Боржник повернув залишки протягом 120 днів з початку укладення угоди. Премія за кредитний ризик – 2%.

Яку суму отримає фірма, яка продала фактору рахунки?

Вартість факторингу:

- Комісія за реєстрацію, оформлення документів (одноразово, може не братися);
- Комісія за факторингове обслуговування (0,5-3%);
- Комісія за користування грошовими ресурсами (аналогічно кредиту);
- Комісія за кредитний ризик (одноразово, біля 2%, якщо фактор звільняє продавця від ризику банкрутства покупця).

Розв'язок:

- Комісія фактора – 3%, або 12000 дол.США;
- Премія за ризик – 2%, або 8000 дол.США;
- Вартість факторингу – $(400000 * 0,15 * 120) / 360 = 20000$ дол.США;
- Разом з оплатою документів факторингова компанія отримує – 40315 дол.США;
- Сума, яку отримує експортер – 359 685 дол.США

Розрахункове завдання 14. Розрахунки векселем, чеком, депозит, кредит

Компанії з України запропоновано здійснення двох варіантів оплати при експорті обладнання вартістю 100000 дол. США до США. Термін угоди постачання та обслуговування обладнання – 3 роки. Поточний валютний курс складає 8,02 грн. за долар. Варіанти:

- 1) укласти договір з забезпеченням векселем рівними долями, 8% річних;
- 2) отримати кошти за чеком, рівними долями, на початку кожного календарного року.

Обрати кращий варіант розрахунку, врахувавши, що динаміка валютного курсу складає – на 1-й рік – від 8,02 грн./дол. до 8,4 грн./дол., на 2-й – від 8,4 до 8,6 грн./дол., на 3-й – від 8,6 до 8,3 грн./дол. Компанія може розміщувати отримані від контрагента кошти на депозитних рахунках. Депозитний дохід складає – в грн. еквіваленті відповідно по роках: 17%, 15%, 16%, в дол. еквіваленті – 13%, 12%, 12%. Вважаємо, що компанія буде закривати депозит в кінці кожного року і конвертувати кошти за курсом кінця року. Провести розрахунки, виходячи з того, що фірма буде класти кошти, отримані за чеком та векселем, на гривневий депозит.

Розв'язок:

- 1) Працюємо спочатку з векселем. Рівні долі складають по 33 333 дол./щороку. Доходність за векселем у 8% дає річні платежі у доларах вартістю 35 999,64 дол.

З врахуванням курсу потоки платежів складуть: 1 рік – 302 937 грн., 2 рік – 309 596,9 грн., 3 рік – 298 797 грн.

Отримана в кінці 1 року та 2 року сума буде покладена на депозит відповідно під 15% та 16% і принесе в кінці року: 2-го – $302\,937 \times 1,16 = 347\,756,5$ грн., 3-го – $309\,596,9 \times 1,15 = 359\,132,4$ грн.

Разом дохід фірми складе: $347\,756,5 + 359\,132,4 + 298\,797 = 1\,005\,685,9$ грн.

- 2) Працюємо з чеком. Рівні суми у 33 333 дол. принесуть з врахуванням конвертації такі потоки платежів: 1 рік – 267 330,7 грн., 2 рік – 279 997,2 грн., 3 рік – 286 663,8 грн.

Після депозитної операції в кінці кожного року: 1 рік – 312 776,9 грн., 2 рік – 321 996,8 грн., 3 рік – 332 530 грн.

Разом: 967 303,7 грн.

Відповідь: Вексель є більш вигідною формою розрахунків

Розрахункове завдання 15. Ефекти трудової міграції для країн (теми 7-8)

Нехай в країні А ринок праці характеризується наступними умовами. Крива попиту описується рівнянням: $D_A = 400 - 20W$, а крива пропозиції: $S_A = 240 + 12W$ (де D_A, S_A – рівень зайнятості в млн. чол., а W – рівень заробітної плати в грошових одиницях за годину). В країні В криві попиту і пропозиції відповідно описуються рівняннями: $D_B = 240 - 6W$ і $S_B = 80 + 10W$.

- 1) *Визначте стан ринку праці в ситуації закритої економіки.*
- 2) *Оцініть наслідки трудової еміграції на рівні 20 млн. осіб.*
- 3) *Як зміняться криві пропозиції робочої сили в обох країнах?*
- 4) *Визначте переваги і недоліки підприємців, найманих працівників і країни в цілому.*

ДО ВІДКРИТТЯ РИНКІВ

Для А: $400 - 20w = 240 + 12w$, $w_A = 5$ гр.од., $L_A = 300$ тис.осіб – зайнятість у А

Для В: $240 - 6w = 80 + 10w$, $w_B = 10$ гр.од., $L_B = 180$ тис.осіб – зайнятість у В

ПІСЛЯ ВІДКРИТТЯ РИНКІВ

2,3) Для А: нова пропозиція робочої сили складе $S'_A = 220 + 12w$

Для В: нова пропозиція робочої сили складе $S'_B = 100 + 10w$

Нові рівноважні ціни робочої сили на ринках

Для А: $400 - 20w = 220 + 12w$, $w'_A = 5,6$ гр.од., $L'_A = 287,5$ тис.осіб

Для В: $240 - 6w = 100 + 10w$, $w'_B = 8,75$ гр.од., $L'_B = 187,5$ тис.осіб

Ефекти країни А

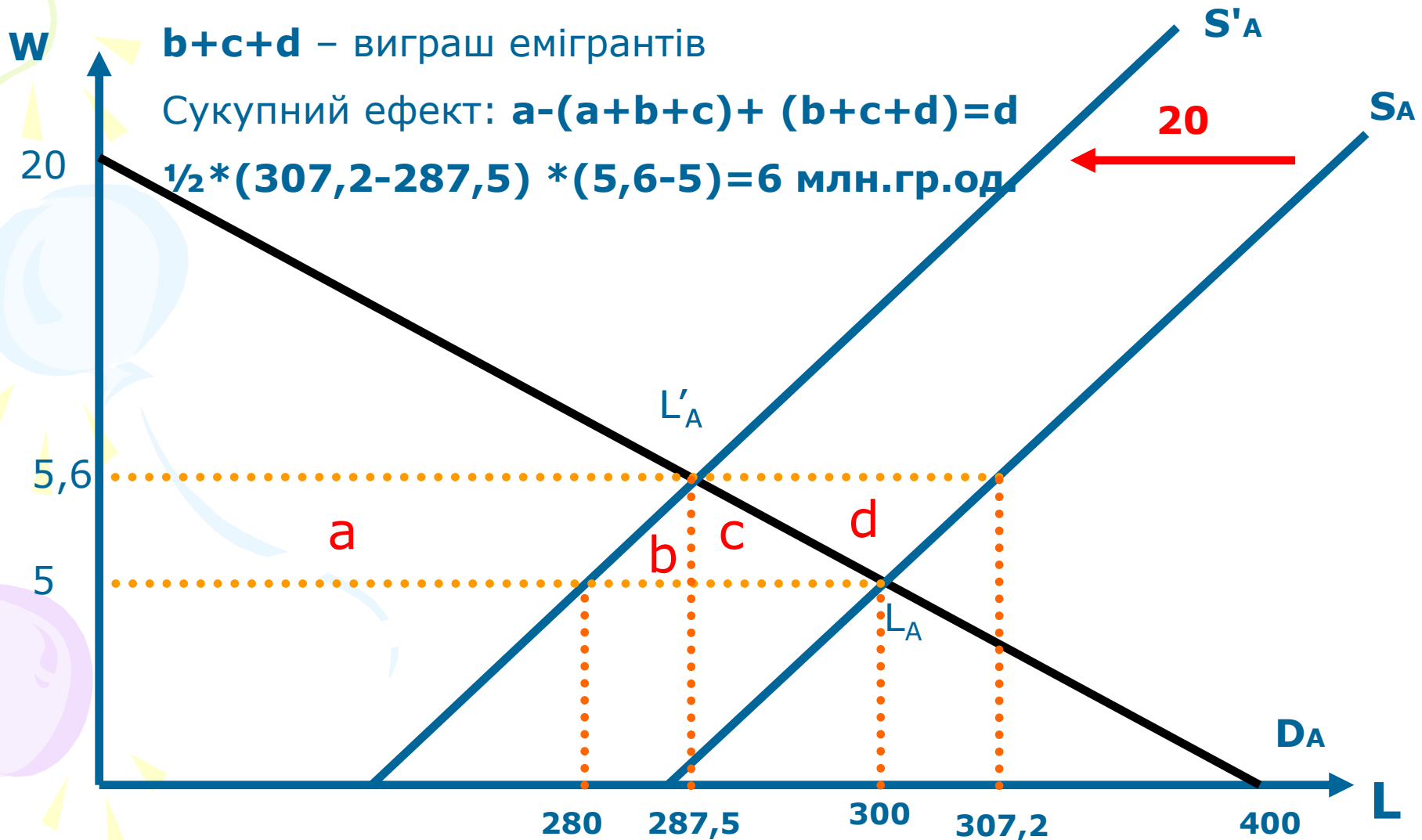
a – виграш робітників, що залишилися в країні

a+b+c – втрати підприємців (зростання з/п)

b+c+d – виграш емігрантів

Сукупний ефект: $a - (a+b+c) + (b+c+d) = d$

$\frac{1}{2} * (307,2 - 287,5) * (5,6 - 5) = 6$ млн.гр.од.

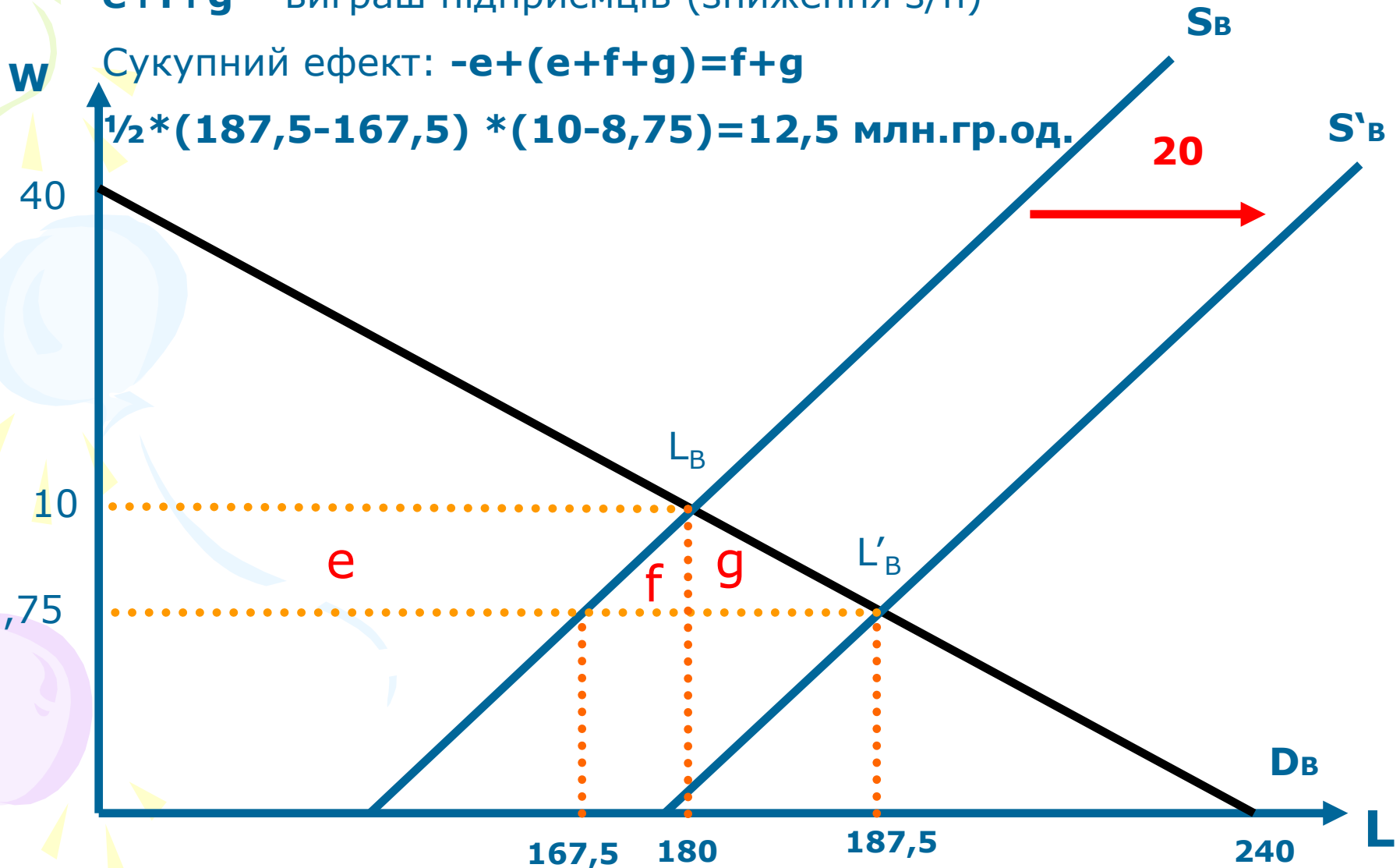
Ефекти країни В

e – втрати робітників у В

$e+f+g$ – вигреш підприємців (зниження з/п)

Сукупний ефект: $-e+(e+f+g)=f+g$

$\frac{1}{2} * (187,5 - 167,5) * (10 - 8,75) = 12,5$ млн.гр.од.

Розрахункове завдання 16. Тресторонній арбітраж (тема 9)

У трьох світових валютних центрах встановлено наступні обмінні курси валют:

- У Нью-Йорку 2 долари США = 1 британський фунт стерлінгів
- У Лондоні 410 японських єн = 1 британський фунт стерлінгів
- У Токіо 200 японських єн = 1 долар США

Проілюструвати можливість отримання прибутку з виконання трьохстороннього арбітражу, на суму 10 000 доларів США.

Розв'язання. Здійснимо наступну послідовність операцій

Продаж американських доларів за британські фунти стерлінгів:
 $10\ 000 : 2$ (курс долара) = 5000 фунтів у Нью-Йорку

Купівля за фунти стерлінгів японської єни:
 $5000 * 410 = 2\ 050\ 000$ у Лондоні

Купівля доларів за японські єни:
 $2\ 050\ 000 : 200 = 10\ 250$ у Токіо

Чистий прибуток арбітражу дорівнює 250 дол. США

Розрахункове завдання 17. Опціони (тема 9)

Американська компанія замовляє у Великобританії товарів на суму 500 000 британських фунтів з умовою поставки рівно через один рік. На момент укладання угоди 1 фунт = 1,7 дол. США.

Фінансовий менеджер американської компанії прогнозує зростання британського фунта стерлінгів. У зв'язку з цим компанія купує 5000 опціонів колл, кожен на 100 фунтів, з ціною виконання 1,8 дол./ф.ст. та терміном виконання 1 рік. Вартість кожного опціону складає 10 дол. США.

Необхідно визначити, в якому випадку опціони захистять компанію від негативної реакції, якщо припустити, що значення спот-курсу на кінець року складе:

1. 1,70 дол./ф.ст.; 2. 1,80 дол./ф.ст.; 3. 1,90 дол./ф.ст.; 4. 2,0 дол./ф.ст.

Розв'язок 1. У першому і другому випадках опціони виконані не будуть, оскільки компанія отримає збитки, які дорівнюють загальній вартості опціонів: 50 000 дол.

При обмінному курсі 1,9 дол.\ фунт опціони будуть виконані:

На кожному з 500 000 куплених фунтів компанія «зеконюмить» $(1,9 - 1,8) = 0,1 * 500\ 000 = 50\ 000$ дол. (і покриє витрати на купівлю контрактів)

Якщо курс фунта = 2 дол. США, тоді компанія матиме чистий прибуток: $((2,0 - 1,8) * 500\ 000) - 50\ 000 = 50\ 000$ дол.США

Розв'язок 2. Вартість предмета контракту, закладена в ціну опціону, розраховується як 1,8 дол./ф.ст. + 10 дол./100 ф.ст. (вартість контракту до його обсягу) = 1,9 дол./ф.ст. За ціни у 1,7 та 1,8 дол.США опціон пред'явлений не буде, за ціною у 1,9 дол. економії на угоді не буде, за ціною 2,0 – вигода американської компанії складе 50 000 дол.США.

Розрахункове завдання 18. Платіжний баланс (тема 11)

За даними платіжного балансу Австрії (млн.євро) знайти:

Сальдо торгівельного балансу

Сальдо поточного рахунку платіжного балансу

Сальдо платіжного балансу та дати відповідь, чи буде з точки зору теорії платіжного балансу ревальвуватися чи девальвуватися національна валюта і на яку суму країна поповнить чи зменшить свої золотовалютні резерви.

Експорт товарів	162900 (+)	оплата праці отримана	2300 (+)
Імпорт товарів	162400 (-)	оплата праці до виплати	4150 (-)
Експорт послуг	55200 (+)	інвестиційні доходи з-за кордону	23778 (+)
Імпорт послуг	39000 (-)	інвестиційні доходи для виплати нерезидентам	17556 (-)
Поточні трансферти отримані	2400 (+)	сальдо фінансового рахунку	1667
Поточні трансферти виплачені	2300 (-)		
Розв'язання			
Сальдо торгівельного балансу	16700	сальдо платіжного балансу	22839
Сальдо поточного рахунку платіжного балансу	21172	Ревальвація, збільшення ЗВ резервів	

Розрахункове завдання 19. Ефекти митного союзу (тема 12)

Розглянемо ситуацію з тристоронньою торгівлею двома виробами: автомобілями та пшеницею.

В варіанті з використанням звичайних торговельних обмежень за умов відсутності угод щодо митного союзу ціна автомобіля в країні А складає 1500 од. за штуку, в країні Б – 1300 од., в країні В – 1400 од. Мито на автомобілі в країні А нараховується у розмірі 20% на одиницю.

Ціна пшениці в країні А складає 5 од. за кг, в країні Б – 4,2 од. за кг, в країні В – 3,8 од. за кг. Відповідне мито в країні А складає 25% на кожен кг.

Після укладення угоди про митний союз між країнами А та Б спільний митний тариф в торгівлі автомобілями складе 10%, в торгівлі пшеницею – 20%.

Завдання: розглянути ціни на товари та визначити напрями в торгівлі між країнами до укладення угоди про митний союз і після неї.

РОЗВ'ЯЗОК.

До угоди про митний союз з врахуванням митного тарифу:

- А) ціни на автомобілі для країни А будуть: власні – 1500 од., з країни Б – 1560 од., з країни В – 1680 од. Номінально торгівлі автомобілями не буде, оскільки країна надійно захищена митними тарифами;
- Б) ціни на пшеницю для країни А: власна – 5,0 од за кг, з країни Б – 5,25 од за кг, з країни В – 4,75 од за кг. Торгівля вигідна в напрямі з В до А, оскільки ціна пшениці навіть з врахуванням тарифів нижча.

Після угоди про митний союз з врахуванням митного тарифу:

А) ціни на автомобілі для країни А будуть: власні – 1500 од., з країни Б – 1300 од., з країни В – 1540 од. Номінально створюється торгівля автомобілями з Б до А (ефект створення торгівлі);

Б) ціни на пшеницю для країни А: власна – 5,0 од за кг, з країни Б – 4,20 од за кг, з країни В – 4,56 од за кг. Торгівля змінює напрям – відхиляється торгівля в напрямі з В до А, створюється в напрямі з Б до А, оскільки ціна пшениці з Б нижча за ціну з В (ефект зміни напрямів торгівлі).

Витрати	Країна А	Країна Б	Країна В
Ціна авто	1500	1300	1400
Ціна + мито А (20%)	1500	1560	1680
Після укладення угоди про митний союз А і Б			
Ціна + спільне мито А і Б (10%)	1500	1300 (розширення торгівлі)	1540
Після укладення угоди про митний союз А і Б			
Ціна пшениці	5,00	4,20	3,80
Ціна + мито А (25%)	5,00	5,25	4,75
Після укладення угоди про митний союз А і Б			
Ціна + спільне мито А і Б (20%)	5,00	4,20 (зміна напрямів торгівлі)	4,56